

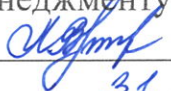
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет економіки та менеджменту
Кафедра менеджменту та маркетингу

ЗАТВЕРДЖУЮ

В. о. декана факультету економіки та
менеджменту

 Людмила ТАРАСОВИЧ
31.08. 2026

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Методологія і організація наукових досліджень»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: D Бізнес, адміністрування та право

Спеціальність: D3 Менеджмент

Освітня програма: Менеджмент

Розробник: Кравчук І. І., д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту та маркетингу/

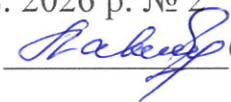
Інформація про викладача

Викладач (-і)	Кравчук Ірина Ігорівна
Профайл викладача (-ів)	http://m.polissiauniver.edu.ua/course/view.php?id=5843
Контактна інформація	Тел.: 0972887831 teacher_prepod@ukr.net
Сторінка курсу в Moodle	Платформа Moodle університету: http://m.polissiauniver.edu.ua/course/view.php?id=5843
Консультації	Очні та онлайн консультації через Zoom, Viber щовівторка з 12.00 до 16.00

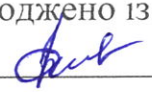
Робоча програма навчальної дисципліни «Методологія і організація наукових досліджень»

затверджена на засіданні кафедри менеджменту та маркетингу

Протокол від 26.08. 2026 р. № 2

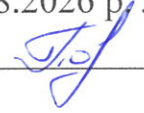
Завідувач кафедри Світлана ЛАВРИНЕНКО

Погоджено із гарантом освітньої програми «Менеджмент»

 Оксана ПРИСЯЖНЮК

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету економіки та менеджменту

Протокол від 31.08.2026 р. № 1

Голова НМК Оксана ПРОКОПЧУК

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма	заочна форма
Загальна кількість кредитів – 4 Годин – 120 змстових модулів – 2	Галузь знань <i>D Бізнес, адміністрування та право</i>	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
	Спеціальність <i>D3 Менеджмент</i>	1-й	1-й
		Семестр	
		1-й	1-й
		Лекції	
	Рівень вищої освіти: <i>Другий (магістерський)</i>	16 год.	6 год
		Практичні	
		16 год.	6 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		88 год.	108 год.
		Індивідуальні завдання:	
		-	-
		Форма підсумкового контролю:	
		екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань, методологічних засад і практичних навичок щодо організації, планування та проведення наукових досліджень, опрацювання й інтерпретації наукової інформації, застосування сучасних методів наукового пізнання, а також підготовки результатів досліджень відповідно до вимог академічної доброчесності та наукової комунікації.

Завдання:

- формування знань про теоретико-методологічні основи наукового пізнання, сутність науки, її функції, принципи, категорії та закономірності розвитку наукових досліджень у сучасному суспільстві;
- опанування методів організації науково-дослідної діяльності, включаючи вибір теми дослідження, постановку наукової проблеми, визначення мети, завдань, об'єкта, предмета та формування гіпотез дослідження;
- набуття навичок застосування загальнонаукових і спеціальних методів дослідження для аналізу соціально-економічних, управлінських та

інформаційних процесів із використанням сучасного методичного інструментарію;

- розвиток умінь здійснювати пошук, систематизацію, критичний аналіз та узагальнення наукової інформації з використанням вітчизняних і міжнародних інформаційних ресурсів та наукометричних баз даних;
- формування компетентностей щодо оформлення та представлення результатів наукових досліджень у вигляді наукових статей, тез доповідей, звітів, кваліфікаційних робіт та презентацій відповідно до встановлених академічних стандартів;
- виховання культури академічної доброчесності та наукової етики, дотримання принципів авторського права, цитування, об'єктивності та відповідальності у процесі здійснення науково-дослідної діяльності.

Пререквізити (освітні компоненти, що передують вивченню дисципліни).

Вивчення освітнього компонента ґрунтується на знаннях, уміннях і результатах навчання, сформованих під час опанування дисциплін «Філософія», «Основи наукових досліджень», «Статистика», «Економіко-математичні методи», «Інформаційні системи і технології», а також фахових дисциплін управлінського та економічного спрямування першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів таких **компетентностей**:

Інтегральної компетентності (ІК) – здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог.

Загальних (ЗК):

ЗК 01. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 03. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК 07. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Спеціальних (СК):

СК 01. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів.

СК 03. Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту.

Результати навчання (РН):

РН01. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.

РН02. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення.

РН08. Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління організацією.

РН09. Вміти спілкуватись в професійних і наукових колах державною та іноземною мовами.

РН11. Забезпечувати особистий професійний розвиток та планування власного часу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати: сутність теоретико-методологічних основ науки та системи наукового пізнання; методологічний інструментарій та класифікацію методів дослідження; аспекти формування процесів організації дослідження на основі абстрактного мислення (здійснення аналізу та синтезу); методи інформаційного забезпечення наукового дослідження та цифровізації дослідницьких систем; аспекти методології емпіричних та кількісних досліджень; технології формування академічної культури, етики дослідницької діяльності та презентації і публікації результатів дослідження;

вміти: застосовувати аналітичне мислення, використовувати абстрактне мислення, методи аналізу та синтезу для критичного осмислення наукових парадигм, теорій та підходів; проектувати наукове дослідження і самостійно обґрунтовувати актуальність теми, визначати об'єкт, предмет, мету та завдання дослідження, формулювати робочі наукові гіпотези; обґрунтовано вибирати та використовувати загальнонаукові, емпіричні, теоретичні та спеціальні методи, а також необхідний аналітичний інструментарій для розв'язання завдань управління в непередбачуваних умовах.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть додатково розвинути такі **soft skills**:

- системне, критичне й аналітичне мислення;
- здатність приймати рішення в умовах невизначеності та неповної інформації;
- лідерство та відповідальність за результати командної роботи;
- усну, письмову й візуальну професійну комунікацію;
- уміння працювати в міждисциплінарній команді;
- навички проведення переговорів, аргументації та врегулювання конфліктів;
- проєктне мислення, самоорганізацію та управління часом;
- адаптивність, стресостійкість і готовність до організаційних та технологічних змін;
- ініціативність, креативність та інноваційне мислення;
- цифрову та інформаційно-аналітичну грамотність;
- здатність до рефлексії, самооцінювання і безперервного професійного навчання;
- етичну, соціальну й екологічну відповідальність;
- орієнтацію на партнерство, сталий розвиток і досягнення вимірюваних результатів.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Засадничі положення теорії і методології наукових досліджень. Наукові дослідження як процес та вид діяльності.

Тема 1. Теоретико-методологічні засади наукових досліджень.

1. Сутність науки та її роль у розвитку суспільства.
2. Методологія науки: поняття, функції та рівні. Основні принципи організації наукових досліджень.
3. Специфіка наукових досліджень у менеджменті: перехід від фундаментальної науки до вирішення практичних управлінських кейсів та прийняття рішень за умов невизначеності.
4. Дослідницькі парадигми (позитивізм, інтерпретативізм, прагматизм) у формуванні світогляду дослідника та визначенні архітектури та методів дослідження бізнес-систем.
5. Методологічний дизайн дослідження (Research Design): розробка концептуальної рамки (структури дослідження) в умовах непередбачуваності ринкових вимог.
6. Міжнародні стандарти та сучасні концепції менеджменту як теоретичний та інструментальний базис при формуванні архітектури дослідження бізнес-систем (СК 01).

Орієнтація на результати: ЗК 07, РН01, ІК, СК 01.

Тема 2. Еволюція наукового знання та розвиток наукових шкіл.

1. Історичний розвиток управлінської думки у формуванні сучасного дослідницького інструментарію в менеджменті.
2. Концептуалізація проблем в організації та еволюція дослідницьких підходів.
3. Ідентифікація та діагностика проблемних зон в організаціях із використанням сучасних концепцій менеджменту та міжнародних стандартів.
4. Побудова концептуальної моделі дослідження відповідно до глобальних управлінських практик.

Орієнтація на результати: ЗК 07, СК 01, РН02, ІК.

Тема 3. Наукове дослідження як система пізнавальної діяльності.

1. Поняття та ознаки наукового дослідження. Визначення об'єкта та предмета дослідження в контексті складних організаційних систем та інноваційних процесів.
2. Формулювання дослідницьких запитань (Research Questions) для знаходження ефективних рішень. Розробка та обґрунтування наукових гіпотез.

3. Функції та класифікація наукових досліджень. Типологія досліджень у менеджменті: експлоративні (пошукові), описові та каузальні (причинно-наслідкові) дослідження та специфіка їх застосування.

Орієнтація на результати: ЗК 01, РН02.

Тема 4. Методи наукових досліджень та їх класифікація.

1. Загальнонаукові методи дослідження. Емпіричні та теоретичні методи пізнання.
2. Кількісні методи в менеджменті: опитування (surveys), бізнес-експерименти, кореляційний аналіз. Формування репрезентативної вибірки.
3. Якісні методи: метод кейс-стаді (case study - дослідження конкретних організацій), глибинні інтерв'ю, фокус-групи, спостереження.
4. Інтеграція методів дослідження з міжнародними стандартами управління для забезпечення релевантності результатів бізнес-практиці.

Орієнтація на результати: ЗК 01, СК 01, РН01, РН02, ІК.

Змістовний модуль 2. Управління науково-дослідною діяльністю. Механізми планування, організації, мотитвації, контролю та управління якістю наукових досліджень.

Тема 5. Управління та організація науково-дослідної діяльності.

1. Проектне планування наукового дослідження. Тайм-менеджмент магістранта, розробка календарного плану та структурування етапів роботи (РН11).
2. Управління ризиками дослідницького процесу.
3. Організаційне забезпечення наукової діяльності.
4. Ресурсне забезпечення дослідження: планування бюджету часу, залучення зовнішніх експертів та інформаційних ресурсів.
5. Стратегії безперервного навчання (lifelong learning) та особистісного саморозвитку науковця для підтримки професійної компетентності.

Орієнтація на результати: СК 03, РН11, ІК.

Тема 6. Цифрові технології та інформаційне забезпечення досліджень у менеджменті.

1. Джерела наукової інформації та їх характеристика. Пошук, відбір і систематизація наукових джерел.
2. Пошук наукової інформації: робота з міжнародними наукометричними базами даних (Scopus, Web of Science, Google Scholar) та оцінка якості публікацій.
3. Спеціалізоване програмне забезпечення для обробки даних: інструменти для кількісного аналізу та софт для якісного контент-аналізу текстових даних.

4. Використання бібліографічних менеджерів: автоматизація систематизації джерел та оформлення посилань за міжнародними стандартами (APA, Harvard).
5. Сучасні ІКТ-платформи для спільної наукової роботи, управління даними досліджень та інтеграції у глобальні дослідницькі мережі (ResearchGate, ORCID).

Орієнтація на результати: PH08, ЗК 01, ЗК 03.

Тема 7. Систематичний огляд літератури та критичний аналіз джерел.

1. Методика критичного аналізу та синтезу наукових джерел: виявлення дослідницьких прогалин (research gaps) у сучасних теоріях менеджменту.
2. Побудова систематичного огляду літератури (Systematic Literature Review): структурування розділу «Огляд літератури» магістерської роботи.
3. Академічний стиль письма (Academic Writing): особливості структурування та аргументації в наукових текстах державною та іноземною мовами.

Орієнтація на результати: ЗК 07, PH01, PH09, ЗК03.

Тема 8. Академічна доброчесність, етика та презентація результатів досліджень.

1. Принципи академічної доброчесності та етика досліджень: запобігання плагіату, правила коректного використання інструментів генеративного ШІ (ChatGPT тощо) у дослідженнях.
2. Етичні норми взаємодії з організаціями та людьми: захист персональних даних респондентів, збереження комерційної таємниці, інформована згода на участь у дослідженні.
3. Наукова комунікація та презентація результатів (PH09): візуалізація даних, підготовка доповідей та презентацій для захисту в наукових і професійних (бізнес) колах українською та іноземною мовами.

Орієнтація на результати: PH09, PH11, ІК.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва теми	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	у тому числі			Усього	у тому числі		
		лекції	практ.	сам.р.		лекції	практ.	сам.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовний модуль 1. Засадничі положення теорії і методології наукових досліджень.								
Наукові дослідження як процес та вид діяльності.								
Тема 1. Теоретико-методологічні засади наукових досліджень.	15	2	2	11	15	1	1	13
Тема 2. Еволюція наукового знання та розвиток наукових шкіл.	15	2	2	11	15	1	1	13

Тема 3. Наукове дослідження як система пізнавальної діяльності.	15	2	2	11	15	1	1	13
Тема 4. Методи наукових досліджень та їх класифікація.	15	2	2	11	15	1	1	13
Разом за змістовим модулем	60	8	8	44	60	4	4	52
Змістовний модуль 2. Управління науково-дослідною діяльністю та механізми управління якістю наукових досліджень.								
Тема 5. Управління та організація науково-дослідної діяльності.	15	2	2	11	15	1	1	13
Тема 6. Цифрові технології та інформаційне забезпечення досліджень у менеджменті.	15	2	2	11	15	1	1	13
Тема 7. Систематичний огляд літератури та критичний аналіз джерел.	15	2	2	11	15	–	–	15
Тема 8. Академічна доброчесність, етика та презентація результатів досліджень.	15	2	2	11	15	–	–	15
Разом за змістовим модулем 2	60	8	8	44	60	3	3	56
Усього годин	120	16	16	88	120	6	6	108

5. Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин	
	Денна форма	Заочна форма
Змістовний модуль 1. Засадничі положення теорії і методології наукових досліджень. Наукові дослідження як процес та вид діяльності.		
Тема 1. Теоретико-методологічні засади наукових досліджень.	2	1
Тема 2. Еволюція наукового знання та розвиток наукових шкіл.	2	1
Тема 3. Наукове дослідження як система пізнавальної діяльності.	2	1
Тема 4. Методи наукових досліджень та їх класифікація.	2	1
Змістовний модуль 2. Управління науково-дослідною діяльністю та механізми управління якістю наукових досліджень.		
Тема 5. Управління та організація науково-дослідної діяльності.	2	–
Тема 6. Цифрові технології та інформаційне забезпечення досліджень у менеджменті.	2	1
Тема 7. Систематичний огляд літератури та критичний аналіз джерел.	2	1
Тема 8. Академічна доброчесність, етика та презентація результатів досліджень.	2	–
Усього годин	16	6

6. Самостійна робота

Назва теми	Кількість годин	
	Денна форма	Заочна форма
Змістовний модуль 1. Засадничі положення теорії і методології наукових досліджень. Наукові дослідження як процес та вид діяльності.		
Тема 1. Теоретико-методологічні засади наукових досліджень. Кейс: розробити глосарій базових категорій методології науки (мінімум 10 термінів: наука, наукове знання, методологія, метод, методика, парадигма, гіпотеза, закон, теорія, об'єкт дослідження). Доповідь: «Концептуальна карта взаємозв'язку рівнів (емпіричний, теоретичний, метатеоретичний) та функцій наукового знання» Ессе: Характеристика детальної блок-схеми (алгоритму) логічної організації та етапів проходження типового наукового дослідження від задуму до захисту результатів. Практикум: Складання переліку практичних критеріїв та маркерів для забезпечення доказовості й відтворюваності наукових результатів у обраній галузі знань.	11	13
Тема 2. Еволюція наукового знання та розвиток наукових шкіл. Кейс: Заповнення порівняльної матриці історичних етапів розвитку науки із визначенням ключових характеристик та відмінностей античної, середньовічної, класичної, некласичної та постнекласичної науки. Доповідь: «Філософсько-логічних ідей Арістотеля, Платона та Демокріта в контексті формування природи знання та логічного мислення. Гносеологічна дискусія між представниками раціоналізму (Р. Декарт) та емпіризму (Ф. Бекон) та її вплив на сучасну науку» Ессе: «Алгоритмізація-інфографіка реалізації індуктивного та дедуктивного підходів під час розв'язання конкретної наукової проблеми» Практикум: Побудова логічних схем структурування наукових понять і категорій на основі принципів формалізації та логічного аналізу мови науки.	11	13
Тема 3. Наукове дослідження як система пізнавальної діяльності. Кейс: Виконання контент-аналізу та складання порівняльної таблиці дефініцій поняття «наукове дослідження» у працях щонайменше 5 вітчизняних та зарубіжних авторів із формулюванням власного синтезованого визначення. Доповідь: «Делімітація дослідження: формування точних формулювань об'єкта, предмета, мети, а також визначення часових, просторових і галузевих меж для заданої наукової теми». Ессе: Розвиток мисленнєвої активності у пізнавальній діяльності. Практикум: Розв'язання ситуаційного завдання: аналіз практичного кейсу з класифікації типу дослідження (фундаментальне/прикладне) та первинного формулювання робочих наукових гіпотез.	11	13

Тема 4. Методи наукових досліджень та їх класифікація. Кейс: Підготовка аналітичної записки з аргументацією та прикладами застосування ключових загальнонаукових методів (аналіз, синтез, індукція, дедукція, моделювання) у дослідженні складних систем. Доповідь: Практична вправа з інтерпретації даних: формування обґрунтованих теоретичних висновків та узагальнень на основі запропонованого масиву первинних емпіричних даних (таблиць, графіків). Ессе: Теоретична основа методів наукового дослідження. Практикум: Розробка порівняльної матриці ефективності використання якісних (експертні інтерв'ю, фокус-групи) та кількісних (анкетування, статистичний аналіз) методів для прикладних досліджень у конкретній галузі.	11	13
Змістовний модуль 2. Управління науково-дослідною діяльністю. Управління науково-дослідною діяльністю та механізми управління якістю наукових досліджень.		
Тема 5. Управління та організація науково-дослідної діяльності. Кейс: Розробка концепту (міні-проекту) наукового дослідження: обґрунтування актуальності, визначення цілей, завдань, необхідних ресурсів. Доповідь: Побудова матриці ризиків наукового пошуку: ідентифікація факторів, що можуть спричинити викривлення результатів дослідження (суб'єктивні помилки, системні зсуви, артефакти) та методів їх мінімізації. Ессе: Науково-дослідна діяльність здобувачів освіти ОС магістр. Практикум: Створення блок-схеми організаційної структури управління та координації наукових досліджень на рівні закладу вищої освіти або науково-дослідного інституту.	11	13
Тема 6. Цифрові технології та інформаційне забезпечення досліджень у менеджменті. Кейс: Контент-аналіз та класифікація джерел: опрацювання первинних та вторинних джерел наукової інформації за обраною тематикою з оцінкою їхнього рівня достовірності за шкалою наукової цінності. Доповідь: Формування пошукових запитів (із використанням булевих операторів та III-інструментів) у міжнародних наукометричних базах даних (Google Scholar, Scopus, ResearchGate) та аналіз релевантності видачі. Ессе: Організація використання III-інструментів в наукових дослідженнях Практикум: Складання тематичної бібліографічної бази: цільовий підбір та систематизація щонайменше 10 наукових джерел (монографії, статті Scopus/WoS, патенти) під задану наукову проблему.	11	13
Тема 7. Систематичний огляд літератури та критичний аналіз джерел. Кейс: Підготовка критичного огляду літератури (Literature Review): аналіз 3–4 ключових наукових статей з обраної	11	15

проблеми з виявленням «білих плям» (дослідницьких розривів), які потребують розв'язання. Доповідь: Практичний кейс з бібліографії: оформлення списку використаних джерел (до 10 одиниць) за двома різними стандартами на вибір (наприклад, ДСТУ 8302:2015 та APA 7th style) із наведенням прикладів правильного оформлення внутрішньотекстових цитат. Ессе: Практикум: здійснити оформлення списку використаних джерел до доповіді-повідомлення (за обраною тематикою).		
Тема 8. Академічна доброчесність етика та презентація результатів наукових досліджень. Кейс: Розробка алгоритму дій дослідника та установи у разі виявлення різних видів плагіату (текстового, плагіату ідей, самоплагіату), включаючи процедури перевірки у спеціалізованому софті та перелік дисциплінарних заходів. Доповідь: Академічна доброчесність та етика в сучасних наукових дослідженнях. Ессе: Підготовка есе-аргументації щодо етичних аспектів авторства (проблеми «гостьового», «подарункового» авторства та використання генеративного ШІ в написанні праць). Практикум: Складання аналітичної таблиці нормативно-правового забезпечення академічної доброчесності в Україні (на основі Закону України «Про освіту», «Про вищу освіту» та локальних кодексів ПНУ).	11	15
Усього годин	88	108

7. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються такі методи навчання: вербальні (лекція, пояснення); метод перевернутого класу, змішаного навчання; наочні методи (демонстрація, ілюстрація); практичні методи (виконання різних видів завдань прикладного характеру); ситуаційний метод; метод проблемного навчання; кейс-метод; метод командної роботи, мозковий штурм; метод гейміфікованого навчання; методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, вирішення задач, проведення розрахунків, підготовка доповідей, написання наукових статей/тез), інтерактивні та електронні методи, зокрема, «peer-to-peer».

8. Форми контролю і методи оцінювання

Основними видами контролю результатів навчання під час вивчення дисципліни є: поточний і підсумковий.

Поточний контроль здійснюється у формі усного та письмового опитування, тестування, виконання завдань самостійної роботи, підготовки презентацій та аналітичних оглядів.

Підсумковий контроль у формі екзамену проводиться для всіх без винятку здобувачів вищої освіти (незалежно від сумарної кількості балів, отриманих за результатами поточного та/або періодичного контролю за семестр). До підсумкового контролю допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали всі види обов'язкових робіт, передбачених робочою програмою.

Підсумкова оцінка визначається шляхом оцінювання навчальних досягнень за 5-бальною системою з наступним переведенням у 60-бальну через множення середньоарифметичного значення на коефіцієнт переведення – 12 та підсумуванням з результатами підсумкового контролю (екзамен – максимум 40 балів).

9. Питання для підсумкового контролю

1. Наука як система знань та інструмент інноваційного розвитку суспільства.
2. Сутність науки, її функції та роль у розвитку соціально-економічних систем.
3. Методологія науки як концептуальна основа сучасних наукових досліджень.
4. Рівні методології науки та їх взаємозв'язок у дослідницькому процесі.
5. Принципи організації наукових досліджень в умовах цифрової економіки.
6. Специфіка наукових досліджень у менеджменті як міждисциплінарній галузі знань.
7. Фундаментальні та прикладні дослідження у вирішенні сучасних управлінських проблем.
8. Наукові дослідження як основа прийняття управлінських рішень за умов ризику та невизначеності.
9. Методологічні особливості дослідження складних соціально-економічних систем.
10. Дослідницькі парадигми сучасної науки та їх вплив на методологію досліджень у менеджменті.
11. Позитивізм як методологічна основа кількісних досліджень.
12. Інтерпретативізм як основа дослідження організаційної поведінки та управлінських процесів.
13. Прагматизм як інтегративна дослідницька парадигма сучасного менеджменту.
14. Методологічний дизайн дослідження (Research Design) як інструмент забезпечення достовірності наукових результатів.
15. Концептуальна модель дослідження та логіка побудови наукової роботи.
16. Еволюція управлінської думки та її вплив на розвиток сучасної методології менеджменту.
17. Розвиток наукових шкіл менеджменту та їх внесок у формування сучасного дослідницького інструментарію.
18. Концептуалізація управлінських проблем як початковий етап наукового дослідження.
19. Еволюція дослідницьких підходів до аналізу організаційних систем.

20. Ідентифікація та діагностика проблемних зон організації на основі наукового підходу.
21. Визначення причинно-наслідкових зв'язків у дослідженні управлінських проблем.
22. Побудова концептуальної моделі дослідження із визначенням незалежних, залежних та медіаторних змінних.
23. Наукове дослідження як система пізнавальної діяльності та інструмент створення нових знань.
24. Ознаки, структура та логіка сучасного наукового дослідження.
25. Об'єкт і предмет дослідження в системі сучасних управлінських досліджень.
26. Формулювання дослідницької проблеми та дослідницьких запитань (Research Questions).
27. Наукова гіпотеза як інструмент пояснення управлінських явищ і процесів.
28. Функції наукових досліджень у розвитку теорії та практики менеджменту.
29. Класифікація наукових досліджень за метою, характером і методами проведення.
30. Експлоративні, описові та каузальні дослідження у менеджменті та особливості їх застосування.
31. Загальнонаукові методи дослідження та специфіка їх використання у менеджменті.
32. Емпіричні й теоретичні методи пізнання у сучасних наукових дослідженнях.
33. Кількісні методи дослідження як основа статистичного аналізу управлінських процесів.
34. Репрезентативність вибірки та забезпечення достовірності емпіричних досліджень.
35. Якісні методи дослідження та їх застосування в аналізі організаційної діяльності.
36. Метод кейс-стаді як інструмент дослідження складних управлінських ситуацій.
37. Змішаний дизайн дослідження (Mixed Methods) як сучасна методологія комплексного аналізу.
38. Проєктне планування наукового дослідження та управління його етапами.
39. Управління ризиками дослідницького процесу в умовах невизначеності.
40. Організаційне та ресурсне забезпечення науково-дослідної діяльності.
41. Джерела наукової інформації та критерії оцінювання їх якості.
42. Пошук, критичний аналіз і систематизація наукових джерел.
43. Міжнародні наукометричні бази даних як інструмент інформаційного забезпечення наукових досліджень.
44. Цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення для аналізу наукових даних.
45. Бібліографічні менеджери як засіб автоматизації управління науковою інформацією.
46. Систематичний огляд літератури (Systematic Literature Review) як метод узагальнення сучасних наукових знань.

- 47.Критичний аналіз наукових джерел та ідентифікація дослідницьких прогалин (Research Gap).
- 48.Академічне письмо як засіб професійної наукової комунікації.
- 49.Академічна доброчесність та етика проведення наукових досліджень в умовах цифровізації науки.
- 50.Наукова комунікація, візуалізація даних, презентація та апробація результатів наукових досліджень у професійному й міжнародному академічному середовищі.

10. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточний та періодичний контроль								Підсумковий контроль (екзамен)	Сума балів	
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2						Індивідуальне самостійне завдання
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	0-5	0-40	0-100
0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5			
Контрольна робота за змістовим модулем 1: 0-5				Контрольна робота за змістовим модулем 2: 0-5						

Оцінювання кожного з виконаних практичних завдань здійснюється за такими критеріями:

5 балів – здобувач вищої освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки;

4 бали – здобувач вищої освіти достатньо володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки;

3 бали – здобувач вищої освіти відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки;

2 бал – здобувач вищої освіти не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та

обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань;

1 бал – здобувач вищої освіти не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді;

0 балів – здобувач вищої освіти не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Під час оцінювання знань і вмінь здобувачів можуть бути враховані результати навчання, отримані у **неформальній** освіті. Для цього, здобувач освіти, що має підтвердження про результати навчання у неформальній освіті (сертифікат, диплом чи інший документ), звертається із письмовою заявою в деканат факультету і складає підсумковий контроль предметної комісії. Наявність підтверджуючих документів є підставою для зарахування окремої теми лекційного чи практичного заняття, змістовного модуля чи всього навчального матеріалу дисципліни за умови, що програма неформальної освіти відповідає робочій програмі дисципліни.

Оцінювання результатів іспиту здійснюється за наступними критеріями:

35-40 балів – бездоганна відповідь;

25-34 бали – вірна відповідь, містить окремі неточності чи упущення,

15-24 бали – загалом правильна, однак неповна чи стисла відповідь;

5-14 балів – виконання завдань не повне або не точне.

0-4 бали – розкриття питань лише розпочато.

Шкала оцінювання: університетська (100-бальна) та національна

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Для екзамену, диференційованого заліку, курсового проєкту (роботи) практики
90-100	Відмінно
75-89	Добре
60-74	Задовільно
менше 60	Незадовільно

11. Політики дисципліни

Політики курсу «Методологія і організація наукових досліджень» вибудовуються із урахуванням норм законодавства України щодо академічної доброчесності, у т. ч. щодо використання штучного інтелекту, та регламентних документів щодо організації навчання у Поліському університеті.

Політика щодо відвідування: ідвідування занять здобувачами вищої освіти є обов'язковим. У разі неможливості бути присутнім на занятті здобувач повинен заздалегідь повідомити викладача про причину відсутності. Пропущені заняття підлягають обов'язковому відпрацюванню у час, визначений викладачем.

Здобувачі зобов'язані дотримуватись встановлених строків виконання усіх видів завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни. Активна участь в освітньому процесі та старання виконання завдань є обов'язковими умовами.

За наявності об'єктивних причин (наприклад, хвороба, участь у міжнародному стажуванні) можливий індивідуальний формат навчання за погодженням із керівником курсу або деканату. У такому разі освітній процес може здійснюватися в онлайн-форматі за допомогою платформи Moodle.

Політика щодо дедлайнів: завдання, що подаються із порушенням встановлених термінів без наявності поважних причин, оцінюються зі зменшенням балів. Перескладання модулів можливе лише за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний) та за попереднім узгодженням із викладачем.

Політика щодо комунікації із викладачем: комунікація здобувачів вищої освіти з викладачем здійснюється під час аудиторних занять, консультацій, а також через платформу Moodle, корпоративну електронну пошту або інші погоджені засоби зв'язку. Звернення мають бути чіткими, коректними, містити прізвище та ім'я здобувача, назву академічної групи, навчальної дисципліни й стислий виклад питання. Викладач надає відповідь у робочий час, як правило, протягом двох робочих днів. Під час спілкування всі учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися норм академічної етики, взаємоповаги та цифрового етикету. Питання щодо виконання завдань, оцінювання або відпрацювання пропущених занять необхідно узгоджувати з викладачем завчасно.

12. Ключові терміни навчальної дисципліни

Термін		Відповідник англійською мовою
1	Наукове дослідження	Scientific Research
2	Методологія дослідження	Research Methodology
3	Наукове знання	Scientific Knowledge
4	Наукова школа	Scientific School
5	Дослідницька парадигма	Research Paradigm
6	Дизайн дослідження	Research Design
7	Методи дослідження	Research Methods
8	Управління науково-дослідною діяльністю	Research Management
9	Цифрові технології дослідження	Digital Research Technologies
10	Інформаційне забезпечення дослідження	Information Support of Research
11	Систематичний огляд літератури	Systematic Literature Review
12	Критичний аналіз	Critical Analysis
13	Академічна доброчесність	Academic Integrity
14	Методологічна верифікація	Methodological Verification
15	Забезпечення якості результатів дослідження	Research Quality Assurance

13. Рекомендована література

Основна

1. Бориченко К. В. Методологія та організація наукових досліджень : навчально-методичний посібник. Одеса : Фенікс, 2022. 48 с. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/items/a91e40d3-0514-4767-a3c3-363f08775428>.
2. Комарницький І. М. Теорія і методологія наукових досліджень : навчальний посібник. Львів : Новий Світ-2000, 2024. 280 с.
3. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Методологія наукових досліджень : підручник. 2-ге вид., переробл. і доповн. Харків : Право, 2023. 488 с. URL: <https://surl.li/ghiztm>
4. Євтушенко Н. М., Смирнова Н. В. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. 156 с.
5. Степанов В. П. Сучасна наука: теорія, методологія та практика організації досліджень : монографія. Одеса : Гельветика, 2024. 210 с. URL: http://helvetica.ua/monographs/stepanov_2024.pdf.
6. Методологія наукових досліджень : навчально-методичний посібник / С. А. Котловий, Н. П. Павлик, Н. А. Сейко, С. М. Ситняківська. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2023. 89 с. URL: <https://eprints.zu.edu.ua/35930/>.
7. Методологія та організація наукових досліджень : підручник / за ред. В. С. Пономаренка. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. 340 с.
8. Ткаченко О. М., Савченко В. В. Методологія наукових досліджень : навчальний посібник. Полтава : ПУЕТ, 2022. 198 с.
9. Колісник В. М. Новітні підходи до теорії та методології наукових досліджень в епоху цифровізації : монографія. Львів : Новий Світ-2000, 2023. 284 с. URL: http://novyisvit.lviv.ua/monograf_kolisnyk23.

Додаткова

1. Кравчук І. І., Валінкевич Н. В., Присяжнюк О. Ф. Теорія і методологія наукових досліджень інвестиційного менеджменту дистрибуційних мереж в агробізнесі. *Бізнес-навігатор*. Вип. 4 (87). 2026. С. 241-246. URL : https://www.business-navigator.ks.ua/journals/2026/86_2026/35.pdf.
2. Данкевич В. Є., Кравчук І. І. Інновації теоретико-методологічних досліджень інвестиційно-проектного менеджменту віртуальних організацій IT-сфери. *Підприємництво та інновації*. Вип. 32. С. 38-41. URL : <https://doi.org/10.32782/2415-3583/41.5>.
3. Кремень В. Г. Філософсько-методологічні засади сучасних наукових досліджень в Україні. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*. 2022. Т. 4, № 1. С. 1-9. URL: <https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/241>.
4. Сидоренко Т. М. Методологія наукових досліджень у вищій школі: виклики та перспективи розвитку. *Перспективи та інновації науки*. 2023. № 5(23). С. 112-123. URL: <http://perspectives.com.ua/index.php/pis/article/view/4122>.
5. Ткаченко О. В. Теоретичні основи формування методологічної культури майбутніх дослідників. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і*

загальноосвітній школах. 2024. № 92. С. 145–150. URL: <http://www.pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2024/92/28.pdf>.

6. Яковенко Л. І. Еволюція методологічних підходів у сучасних міждисциплінарних наукових дослідженнях. *Наука та інновації*. 2025. Т. 21, № 1. С. 40–51. URL: <https://scinn.nas.gov.ua/en/archive/2025/1/04>.

7. Кравчук І. І., Присяжнюк О. Ф., Лавриненко С. О. Формування знаннєвого потенціалу адміністрування у професійному розвитку менеджера. *Економіка та суспільство*. № 47. 2023. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-64>.

8. Кравчук І. І., Присяжнюк О. Ф., Лавриненко С. О. Інноваційні механізми управлінських рішень у формуванні професійного комунікативного середовища менеджменту організації. *Підприємництво та інновації*. Вип. 27, 2023. С. 54-58. DOI: 10.32782/2415-3583/27.9.

9. Кравчук І. І. Інноваційний розвиток соціально-економічних систем: дизайн архітектури управління. Стратегічне управління інноваційним розвитком соціально-економічних систем в умовах євроатлантичної інтеграції України та глобалізації : монографія / за ред. д.е.н., професора І. І. Кравчук – Житомир: Поліський національний університет, 2025. С. 8-48. <https://surl.li/pnairu>.

14. Електронні інформаційні ресурси

1. Бібліотечно-інформаційний ресурс (книжковий фонд, періодика, фонди на електронних носіях тощо) бібліотеки Поліського університету. URL: <https://surl.li/wdhqcr>.

2. Бібліотечно-інформаційний ресурс Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>

3. Інституційний репозитарій Поліського університету (наукові статті, реферати дисертацій та дисертації, навчальні матеріали, студентські роботи, матеріали конференцій, патенти, комп'ютерні програми, статистичні матеріали, навчальні об'єкти, наукові звіти). URL: <http://ir.polissiauniver.edu.ua/?locale=ua>.

4. Курси освітньої платформи Prometheus. URL: <https://prometheus.org.ua/>.

5. Курси освітньої платформи Coursera. URL: <https://www.coursera.org/>.

6. OUCI (Open Ukrainian Citation Index) – Пошукова система та некомерційна база наукових цитувань від ДНТБ: ouci.dntb.gov.ua.

7. Google Scholar (Google Академія): scholar.google.com.ua.

Методичне забезпечення навчальної дисципліни:

1. Методичні рекомендації для практичних занять з дисципліни «Методологія і організація наукових досліджень» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності D3 Менеджмент / І. Кравчук. Житомир: Поліський університет. 2025. 32 с.

2. Кравчук І. І. Менеджмент організацій та управління знаннями : Менеджмент : навч. посіб. / за ред. І. І. Кравчук, Л. В. Тарасович. Житомир : Поліський національний університет, 2024. С. 126–174.